

NAŠI POMENKI

Stabilizacija niso le majhne plače

Stabilizacija ni odvisna le od načrtov in debelih gradiv ter najrazličnejših razmišljanj, temveč od konkretnega dela proizvajalcev in vseh zaposlenih. Vsak delavec se mora truditi zanj, seveda pa si mora biti najprej na jasnem, kaj to sploh je in v delovni organizaciji, kjer dela, ne sme biti razkoraka med proklamiranim in dejanskim. Kako daleč smo s pojmovanjem stabilizacije in kako daleč z njenim uresničevanjem? O tem smo se pogovarjali z delavci. VINKO PUŠ je avtomehaničar pri Volanu. »V tej delavnici, kjer popravljamo motorna kolesa se mi zdi, da varčujejo. Če je bilo prej tako, ne vem, ker sem tu nov. Prišel sem iz Volanovega avtomobilskega servisa, ki so ga ukinili. Tam se spomnim, bi se dalo marsikaj privarčevati in tudi bolje poslovati. Pri materialu je moč veliko prihraniti: npr. pri zaščitnih premazih in to ob enako kvalitetnem delu. Tukaj se mi zdi, da ne moremo še kaj privarčevati, saj celo z elektriko v temnih prostorih delavnice varčujemo. Lahko bi poslovali še bolje, če bi dobili več ljudi, ki bi izdelovali razne vozičke, za katere imamo ogromno naročil. Ljudi seveda ne dobimo, ker so osebni dohodki prenizki: 4200 dinarjev zaslužim in za ta denar noče nihče priti k nam. Posledica pomanjkanja ljudi je znatno manjša proizvodnja. Z majhnimi dohodki ne bomo dosegli ne večje proizvodnje, ne boljše storilnosti, torej tudi ne stabilizacije«.

MARJANA KRESNIK dela na vhodu v Iskrino stavbo ob Tržaški. »Varčujemo tudi pri nas, tako vsaj pravijo. Mi delavci občutimo to predvsem pri plači, kjer je po višini le-te več kot očitno varčevanje. Potem so vidni ukrepi varčevanja pri temu, da ne dobiš svinčnika in še pri nekaterih materialnih stroških, vendar pri tem ne vem, če bomo s tem vse popravili. Zdi se mi, da preveč-

krat pri nas zaradi dreves ne vidimo gozda. Res je očitna stabilizacija pri službenih potovanjih, saj sedaj, kot vidim pri izhodih, ne leta vsak dan kup ljudi okoli, temveč se vedejo le bolj gospodarno. Tudi pri drugih stvarih pazimo, vendar se mi zdi, da razen plač ni drugo bistveno okrnjeno. Očitno pri vsem stabiliziranju pozabljamo na to, da moramo od nečesa tudi živeti. Po 16 letih in pri dveh otrokih imam 585 starih jurjev plače. S tem živim težko in v podobnem položaju je še marsikdo. To bi morali upoštevati vsi«.

MILORAD JELIČIĆ je voznik tovornjaka pri Mercator-Grosistu. »Pri nas je stabilizacija najbolj vidna pri tem, da sedaj več delamo. To pomeni, da več vozimo in tako tudi

mo to spremeniti tako, da bi zaradi »smotrnosti« slabo zalagali naše trgovine. Varčujemo pri nafti s tem, da so tovornjaki natančneje servisirani in da je vžig nastavljen tako, da porabi vozilo čim manj goriva. Varčujemo tudi z elektriko in vodo, pa še marsikaj smo postorili po skladiščih, da je delo organizirano smotrneje«.

BOŽIDAR MODRIJAN je delavec na vzdrževanju poslovnih stavb v Iskri-Servis. »V naši firmi vidimo stabilizacijo delavci tako, da varčujejo drugi na naš račun, torej tudi moj. Le poglejte: to stavbo sedaj nadzidu-jejo in bodo uredili na vrhu nove pisarne. Je to stabilizacija? Jaz mislim, da ne. Pa kaj naj si pomagam? Enkrat sem stegnil jezik na sestanku kolektiva, pa so me povozili, saj no-

mo vsi več, ampak morali bi najprej začeti tisti v pisarnah sploh delati. Pa ne samo oni: tudi na primer električarji pri nas delajo le malo, saj posla ni. Njih bi tudi lahko boljše izkoristili in marsikdo, ki sedaj poseda, ali postava po okoliških bifejih, naj začne delati, pa bo bolje«.

MARIJA CANKAR je prodajalka pri Emoni-Pekarna Center. »V sami trgovini, kjer delam je le težko kaj privarčevati. Blaga naročam le toliko, da ga lahko prodam in zato ostankov nimam. Ti bi namreč predstavljali strošek. V naši trgovini ne vidim možnosti, da bi lahko sploh kje še kaj privarčevali. V delovni organizaciji imamo načrte o stabilizaciji in varčevanju, vendar ne vem kaj dosti o tem. Na zboru delovnih ljudi ne hodim, ker mi ravno tako pade izmena, da ne morem. Trgovine ne morem zapreti in pustiti ljudi čakati, da bi bila na zboru delovnih ljudi. To bi bilo potem nestabilizacijsko«.

TONE PODLESNIK je oskrbnik in hišnik v VVZ Malči Belič. »Mi-

Marjana Kresnik

Vinko Puš

Božidar Modrijan

več naredimo. Precej smo naredili pri organizaciji dela in moram reči, da je sedaj marsikaj bolje. Pazimo, da ne pelje več tovornjak le z dvema tonama robe v Krško, temveč da gre polno naložen in da je tako povsem izkoriščen. Na polno zasedenost naših vozil posebej pazimo in to se pozna pri stroških, saj smo jih uspeli znatno zmanjšati. Seveda pa ne sme-

ben delavec ni upal potegniti z menoj. Po sestanku so me na hodniku vsi trepljali po ramenih in govorili: to si jim odlično povedal, Božo, ti si možakar itn. Posledica mojega govorjenja je bila potem slaba osebna ocena in šef me je zaradi tistega dolgo zbadal. Sedaj imamo 93 odstotne plače in za takšno varčevanje in stabiliziranje nisem. Sem za to, da dela-

slim, da bi lahko kar precej naštel, kaj se je spremenilo, odkar imamo stabilizacijski program. Ob petkih sedaj ugasnemo centralno kurjavo, ki je prej (sicer minimalno) gorela oba dni do ponedeljka. S tem porabimo precej manj goriva za ogrevanje. To je velik prihranek. Ukinili smo kavo za reprezentanco in vsi pijačo. Če hoče kdo piti kavo, si jo mora prinesiti s seboj. Pri nas sedaj tudi ne plačujemo več nobenih nadur: ne vzgojiteljicam, ne komu drugemu. Otroci pri risanju uporabljajo star papir in rišejo na hrbtno stran papirja, ki je v tovarnah ali drugje odpadek in so ga prej vrgli proč. Sedaj rabimo tak papir namesto novega. Vzgojiteljice tudi ves čas poučarjajo staršem, naj otroci prihajajo redno v vrtec in naj čim manj izostajajo, saj so režijski stroški enaki, ne glede na obisk. V kuhinjo sporočamo vsak dan, koliko otrok bo jedlo, ker so prisotni in koliko je torej treba pripraviti obrokov, da ne mečemo stran hrane itd. Skratka mislim, da bomo kar nekaj prihranili«.

MILOVAN DIMITRIĆ

Marija Cankar

Tone Podlesnik

Milorad Jeličić